

stva. Obenem je bil imenovan častnim občanom tudi domači vlč. g. župnik Jelšnik, h kateremu se je zatekel bivši načelnik Turk po dobre nasvete pri zgradbi in ki je neumorno delaven za dobrobit svojih župljanov. V toplih besedah za počasitev sta se zahvalila vlč. g. župnik in g. Turk. Končno je spregovoril naš priljubljeni domačin g. dr. Ogrizek. Nato se je vrnil banket v Vrbečkovi hiši in na prostem. Lep dan je bil to. Želimo, da bi se cesta nadaljevala proti Sv. Stefanu, da tako pride tudi druga polovica naše župnije in občina Tinsko in Sv. Stefan do boljših cestnih razmer!

Pobrezje pri Mariboru. V ponedeljek dne 12. t. m. smo ob ogromni udeležbi prebivalstva spremili k zadnjemu počitku po dolgem ter zelo mučnem trpljenju umrlo gostiničarko gospo Marijo Simonič, vdovljeno Vornik, rojeno Pikalo, rodom iz Hoč pri Mariboru, 64 let staro. Bila je skoroda najtežja ženska naše banovine, ker je tehtala krog 160 kg ter je dala pogrebem mnogo truda. Naj v miru počiva!

Črmla. Dne 5. oktobra zvečer ob osmih je iz neznanega vzroka izbruhnil požar pri posestniku Muršak Tomažu v Črmlji v župniji Sv. Bolfenk v Slov. goricah. Požar se je takoj razširil na celo veliko gospodarsko poslopje, ki je bilo dolgo 28 m in široko 14 m. Na njem je bilo mnogo sena, otave in slame. Domači in sosedi so rešili živino in premičnine. Zaloge krme in slame pa je vsa zgorela. Ogenj je uničil celo gospodarsko poslopje, dasiravno je bilo z opeko krito. Muršak ima škode gotovo nad 100.000 Din. K sreči je lansko leto pri »Vzajemni zavarovalnici« preuredil in povisal zavarovanje na 45.000 Din. Na prijavo glavnega zastopa v Mariboru je poslala »Vzajemna« že dne 8. oktobra cenilno komisijo, ki je sklenila in cenila, da se plača Muršaku cela zavarovalna svota. Da je bil požar velik, že dokazuje dejstvo, da je še četrty dan po požaru bil ogenj pod razvalinami poslopja. Ker je Muršaku pogorela vsa krma, priporočamo, da mu pristopijo kmetje s krmo in slamo na pomoč!

Mala Nedelja. Prostovoljno gasilno društvo Mala Nedelja priredi v nedeljo dne 25. t. m. točno ob pol štirih popoldne v Društvenem domu narodno igro »Domen«. Pred igro se vrši zaobljuba gasilcev. Vabljeni vsi od blizu in daleč k obilni udeležbi!

Vojnik. V ponedeljek dne 19. t. m. bo ob priliki Lukeževega sejma v Vojniku ponovni pregled vse v rodovnik tukajšnje živinorejske zadruge vpisane živine. Vsi, kateri ste dali živino vpisati in kateri mislite, da bi bila za vpis primerna, bi priženite ta dan v Vojnik na sejmišče, seveda brez živinskega potnega lista, in bo tudi dogon brez občinske pristojbine. Za to potrebne legitimacije bo izdalo načelstvo zadruge. Povabljeni so zastopniki raznih oblasti ter Kmetijske družbe. — Zadruga ima svoj sedež v Vojniku ter obsega župnije Vojnik, Šmartno, Novacerkev in deloma tudi Frankolovo. Živinorejci, priženite ta dan pokazat svojo živino, da bo javnost videla, kakšno živino premorejo naši kraji. Vsak živinorejec pa, ki stremi za izboljšanjem svoje živine, se naj vpiše v zadrugo, kajti čim več bo združnikov, tem večje koristi bodo dobili od zadruge!

Šmarje pri Jelšah. V nedeljo dne 18. t. m. bo poročal pri nas v gostilni Habjan o gospodarskem in političnem položaju ob 8. uri zjutraj g. dr. Ogrizek iz Celja in g. Ivan Turk.

Lesično. V nedeljo dne 25. t. m. po rani sv. maši ob 8. uri zjutraj se bo vršilo pri nas zborovanje pri »Andrejčkus«. Poročal bo g. dr.

Nov vozni red

veljaven od 4. oktobra 1931, se dobi v
Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena
2 Din.

Ogrizek iz Celja o gospodarskem in političnem položaju.

Sv. Filip. V nedeljo dne 18. t. m. bo govoril pri nas ob 12. uri pri g. Jožetu Bovha g. dr. Ogrizek iz Celja o gospodarskem in političnem položaju.

Sladka gora. Gospodarsko politično zborovanje se bo vršilo pri nas v nedeljo dne 18. t. m. ob pol 12. uri opoldne. Govoril bo naš rojak g. Ivan Turk.

Dramlje. Kakor vsako leto, bo tudi letos na prijaznem gričku sredi vinskih goric pri Sv. Uršuli cerkveni shod in sicer pred godom v nedeljo dne 18. t. m. Slovesno sv. opravilo se vrši ob sedmih drugo pa ob pol 11. uri.

Polzela. Življenje v novem, sicer še ne popolnoma dovršenem Društvenem domu je postalo jako živahno. Večer za večerom, nedeljo za nedeljo se zbira v njem naša mladina, kar kaže, kako je bila stavba potrebna. Imamo že svoj tamburaški zbor, kateri se pridno vežba, igralci se vadijo za dramatične nastope na odru, društvo si je nabavilo tudi več iger, med njimi šah, katere imajo večer za večerom čim več obiskovalcev. Upamo, da bo v kratkem zapel tudi radio, s čimer se bo krog obiskovalcev gotovo še povečal. V načrtu imamo tudi prireditve raznih družabnih večerov, posebno v zimskem času, ter se je v ta namen zasnoval poseben družabni kl. b. Te prireditve imajo namen, nuditi razvedrilo vsem brez kakšnih posebnih stroškov, ter pritegniti v naš krog tudi starejše ljudi. Prva prireditev te vrste je bila v nedeljo dne 11. oktobra.

*

Novejše.

Bolgarski ministrski predsednik je odstopil iz zdravstvenih ozirav. Kralj je poveril vodstvo ministrskega sveta dosedanjemu notranjemu ministru Mušanovu.

Iz volilne borbe na Angleškem. Na Angleškem bo kandidirala v predstojehih parlamentarnih volitvah konservativna stranka v 504, delavska opozicija v 408 in liberalci v 119 okrajih.

Neznanega, kakih 50 let starega mrlja moškega spola so našli dne 11. t. m. v gozdu na Miklavževem hribu nad Celjem.

Vlom. V nedeljo zvečer je neznanec vlomil v Novem mestu v stanovanje g. Franca Vidriha in odnesel 3000 Din.

Fantje so se stegli v nedeljo zvečer v Dobrovcih pri Mariboru. Čevljarski pomočnik Janko Slokar je dobil z nožem zabodljaj v pljuča.

Najstarejši na pesno slikani silki iz XIII. stoletja so odkrili pri prenavljanju ptujske minoritske cerkve.

Mutastega se je delal 4 mesece znani tržaški svedrovec Ivan Kosič. V ljubljanskih zaporih je spregovoril, ker se je bal kaznilnice v Lepoglavi na Hrvaškem.

Raznoterosti.

Na vsak način hotel v ječo. 21 letni Karel Zahara v Chicagu je prišel na policijsko stražnico in tam zahteval, da ga vtaknejo v ječo za šest mesecev. — »Nisi nič napravil in te ne moremo aretirati,« mu odvrne policist. »Kljub temu hočem na vsak način v ječo,« pravi Karel. »Pred petimi leti sem prišel v Chicago in od tedaj sem neprestano pijan. V ječi upam, da bi se odvadil pijače.« Ker mu policist še vedno ni ugodil, je čudni prosilec odšel in se vrnil čez uro ter izročil policistu revolver, rekoč: »Tako, zdaj me pa moraš aretirati, ker sem nosil skrivaj orožje.« Dosegel je svoje in bil poslan naslednji dan pred sodnika.

Čikaško učiteljstvo se brez plače vrnilo na svoja mesta. Zopet so se oprla vrata čikaških šol in računa se, da se je letos priglasilo za pouk v javnih šolah okrog pol milijona otrok. Na svoje mesto se je vrnilo zopet 13 tisoč učiteljskega osebja. Dasi pa to ni prejele svoje plače že od pomladi, ker je pač mestna blagajna popolnoma prazna, se splošno poroča, da se je učiteljstvo brez vsakega upora vrnilo na svoja mesta, češ, da imajo v prvi vrsti pred seboj blagor otrok, ki niso krivi, da se oni nahajajo v tako bednem stanju in pomanjkanju.

Rekordni požeruh. V mestu Ortonville v Zedinjenih državah se je vršila nedavno nenavadna tekma. Dvanajst mož se je kosalo pred koritom kuhane koruze, kdor bo največ storžev spravil pod streho. Zmagal je 37 letni Edward Kottwitz, ki je v eni uri in 45 minutah ogloidal 37 storžev. Dejal je, da bi jih še več lahko pojedel, a je imel dve uri pred tekmo obilno kosilo.

Kos, nevaren sovražnik fašizma. Na Vipavskem je imel neki kmet prijaznega ptiča kosa, ki je krasno žvižgal »Najprej zastava slave.« Prišlo je to žvižganje celo na uho goriškemu policijskemu upravniku Modestiju, ki je izdal kmetu odlok, da mora ptiča v teku 24 ur usmrtiti. Kmetu se je žival smilila in je raje ptiča izpustil v prosto naravo. Kos pa ni dolgo užival prostosti in si žvižgal svoje pesmi, ker ga je čez par dni ulovila neka mačka in ga seveda pojedla. Sedaj fašisti spet lahko nekoliko lažje dihaajo, ko je mačka ugonobila njihovega nevarnega sovražnika.

Česar bi ne smeli nikdar pozabiti. Pod ravnokar zabeleženim zaglavjem javlja ameriški časopis sledeče: »Predstavimo si, da bi videli, kako korakajo v svetovni vojni padli angleški vojaki po cesti! Zjutraj ob solčnem vzhodu bi pričel sprevod v vrstah po dvajset. Korakali bi mrtvi do solčnega zahoda, še drugi in naslednji dan; vendar bi jih bilo še toliko, da bi ne bili vsi mimo nas. Deset dni bi morali stopati od jutra do večera, da bi jih videli vse! Enaindvajset dni bi trpelo, da bi bili mimo nas vsi francoski mrtveci, od zjutraj do večera, v vrstah po dvajset. Rusi bi rabili pet tednov. Da bi pa padli omenjenih držav prišli vsi mimo ene točke, za to bi rabili dva in pol meseca. Mrtveci Nemcev in njihovih

zaveznikov bi korakali 6 tednov od jutra do večera v vrstah po dvalet.

Gdstotno število rojstev v Nemčiji celo manjše kot v Franciji. Že več let se opaža v Nemčiji stalno padanje števila rojstev. Tako je bilo v letu 1913 na tisoč oseb rojenih 27 otrok, dočim je to število padlo v letu 1929 na 18 in v lanskem letu na 17,5. Ta lanska številka daje nemškimi gospodarstvenikom mnogo misliti in vznemirjeni so nad resnimi problemi, katerim bo postavljen nasproti prihodnji rod. Ta številka je namreč padla pod število rojstev v Franciji, in Francija je splošno znana, po svojem nizkem številu rojstev. V letu 1930 jih je imela samo 18 na tisoč oseb, in še ta mali »rekord« je zdaj Nemčija »prekosila«.

Vožnje po zraku so danes štirikrat bolj sigurne nego pred tremi leti. Po statističnih računih je dognano, da je zračna vožnja danes štirikrat varnejša nego pred tremi leti. Leta 1929 je prišel v Združenih ameriških državah na 4000 voženj po zraku en smrten slučaj; leta 1930 se je smrtno ponesrečil med 17.000 letanji samo 1 letalec. Zračna vožnja postaja radi tega vedno bolj sigurna, ker izpopolnjujejo od dneva do dneva gradnjo aeroplanov in ker obveščajo letalce potom radija o vremenskih prilikah.

Letalec v Napoleonovih časih. Da je sanjal francoski general leta 1806 o napadu iz zraka na Angleško, to potrjuje beležka, katero so odkrili črno na belem v arhivu francoskega okraja Charente. Letalec v napoleonskih časih je zapisal svoje letalske poskuse in razočaranja. Po poklicu je bil diviz. general francoskega inženerskega kora in se je pisal Gui Maume Resnier. Bil je prepričan, da je mogoče celi kor vojaštva opremiti s peruti in ustvariti na ta način čisto nepričakovano in močno

napadalno silo za nepremagljivo Anglijo. Francoski cesar Napoleon namreč je na vse mogoče načine poskušal, da bi bil premagal Angleže in je kazal zanimanje tudi za zmago s pomočjo peruti. General Resnier je napravil par peruti, ki so bile iz žice in prevlečene s ptičjim perjem. Iznajditelj je upal, da bo mož, ki bo mahal s temi peruti, se vzdržal v zraku. Doživel je bridko razočaranje, ker je napravil sam prvi letalni poskus. Pritrdil si je peruti ter je skočil z visokega obrežja reke Charente. Kljub temu, da je gibal z rokami peruti, je padel takoj v vodo. Prvi nespeh mu ni vzel korajže. Pri drugem poskusu z letanjem si je zlomil nogo. Ko si je zacelil nogo, ni več letal, pač pa je opisal svoje tozadevne poskuse v trdnem upanju, da se bo sigurno za njim posrečila letalna možnost.

Krveločni pajki. Da je pajek roparica, ki živi od drugih žuželjk, ve vsak otrok. Manj znano pa je, da je pajek nevaren tudi višjim živalim. Tako živi v Južni Ameriki pajek, ki nastavlja v vodi svoje lijak podobne mreže, v katere lovi ribe. — V Ukrajini živi pajek, ki po zemeljskih rovih preži na krastače. Druge vrste pajkov napadajo martinčke in celo kače. Ogromen križavec na Madagaskarju lovi v svoje močne mreže ptice in jim izsesava kri. Zopet drugi pajki plenijo iz gnezd mlade ptice. Neki indijski pajek se živi od podgan.

Zlata votlina. V južni Afriki so zadeli rudarji, ki so zaposleni v državnem rudniku 500 m pod zemljo, na zlatom napolnjeno votlino. Skozi votlino je namreč tekoča brumela reka. Ta podzemeljska reka je nosila seboj zlato. Deli zlata so se tekom let nabrali na dnu izdolbine in sčasom je nastala iz zlatih zrn debela zlata plast. V to zlatom preoblečeno ter napolnjeno vot-

lino so šele sedaj prodrli delavci. Vrednosti zlata še niso niti približno ugotovili. Da bi preprečili tatvine, so zaprli vhod z žičnimi ovirami, v katere je še povrh napeljan močan električni tok. Razven tega je še zlata najdba dan in noč zastražena od oboroženih čet.

*

Dober tek! Vaška učiteljica nikakor ni mogla pripraviti nekeg aučenca, ki je hodil bos v šolo, do tega, da bi si noge umil. Vsi opomini in kazni so bili zaman. Nekega dne pa pride dotični učenec zi zredn. snažnimi nogami v šolo. Učiteljica ga pohvali: »No, me veseli, da si si po dolgem času in opominjevanju vendarle noge umil.« — »Saj si jih nisem umil«, se odreže fant, »zele sem tlačil!«

Udana v božjo voljo. »Kakor slišim, se boste še enkrat poročili, dasiravno ste že štiri moče pokopali!« — »Zakaj pa ne? Dokler jih Bog jemlje, jih bom jaz tudi!«

MALA OZNANILA

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda Din 1,20. Najmanjša cena za oglaš je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znamkah. — Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za Din 2.— za odgovor.

Upravništvo.

Hiša z dvema stanovanjema, vsako z 1 kuhinjo, 2 sobami in pritliklinami, na Teznu pri kolodvoru na prodaj. Vprašati pri gostilni Očko, Tezno pri Mariboru. 1502

Trgovska učezka se sprejme. Dopise poslati na upravo lista. 1503

Divjakov jabolčnih več tisoč proda Gabrijel Koren, drevosničar, Št. Ilj, Velenje. 1505

Pri Sv. Trojici v Slov. gor., v Zgornji Senarjski št. 3, se proda lepo posestvo — 10 oralo — tik okrajne ceste. 1506

Majhno, lepo posestvo pri Zgornji Polskavi, občina Pokošje, se proda. Polze se v pisarni dr. O. Blanke-dr. F. Brandstetter v Mariboru. 1506

Sprejem vinčarja z 4—5 delavci: Bek, Sv. Marjeta ob Pesnici. 1509

Službo išče majer ali vinčar z 4 dobrimi delavnimi močmi s 1. novembrom. Naslov pove Franc Lešnik, Maribor, Vojašniška ulica 21. 1510

ZAHVALA.

Podpisana se zahvaljujem tem potom podpornemu društvu

LJUDSKA SAMOPOMOČ V MARIBORU za takoj izplačano podporo po smrti mojega očeta g. Franca Gemilšek ter priporočam to društvu vsakemu najbolj. Vurberg, dne 5. oktobra 1931.

1508 Katarina Gemilšek.

Zahvala.

Za izplačane milostne podpore po umrlih članh izrekamo tem potom podpornemu društvu 1501

ZADRUŽNI SAMOPOMOČI V MARIBORU najtoplejšo zahvalo in priporočamo to človekoljubno društvo v takojšnji pristop vsakemu, ako še ni njega član.

Pen Marija I. r., Sv. Vid pri Ptuj.

Rojko Ida I. r., Sv. Trojica v Slov. goricah.

Kercho Katarina I. r., Maribor.

Belak Amalija I. r., Celje.

Zavarovalnice, požari, požigi.

Že v preteklem, zlasti pa še v letošnjem letu, so se požari proti pričakovanju, ki ga pokazuje statistika, tako pomnožili, da moramo to označiti kot izvanreden pojav. To daje povod zavarovalnicam, da javno izrazijo svoje mnenje.

Vzroki požarov so nesrečni slučaj, dalje neprevidnost in malomarnost zavarovancev samih in pa požigalci, ki iz spekulacije zažgo svoje lastno imetje, ali s požigom uničijo tuje premoženje.

Namen zavarovanja je kriti po nesrečnih slučajih nastale škode. Nikakor pa ne spadajo v okvir odškodninske dolžnosti vsled velike malomarnosti ali pa celo iz spekulacije nastale škode.

Požari iz malomarnosti, neprevidnosti, se preprečijo v glavnem na ta način, da se zabrani nepeznanim in sumljivim osebam dostop v poslopja, poveča pazljivost nad otroci, ter zlasti prepove kajenje in neprevidno ravnanje z lučjo in vžigalicami v gospodarskih poslopih in prostorih, kjer se nahajajo lahko upaljšivi predmeti. Posebno paznjo je polagati na redno čiščenje in pravilno vzdrževanje dimnikov, peči in ognjišč. Obstaja pa seveda še mnogo drugih varnostnih ukrepov, da se požari preprečijo.

S staljša narodnega gospodarstva bi bilo pozdraviti, da se s sodelovanjem vseh krogov onemogočijo požigi in požarne škode vsled

malomarnosti. V interesu vseh zavarovancev je, da se doseže ta cilj. Zavarovalnice bodo namreč prisiljene, če te abnormalne razmere ne prenehajo, zvišati premije.

Požigalci morajo priti v roke pravice. V to svrhu naj sodelujejo vsi, da bo mogoče poklicanim oblastem priti na sled požigalcem. Zavarovalnice s svoje strani pa obljublajo visoko nagrado vsakomur, ki bo dal take podatke, da prejme požigalec zaslužen kazni.

Požigalci v pogostih slučajih prekomerno zavarovanje v nadi na dobiček. Nekateri oplakani ljudje pa sklepajo previsoka zavarovanja v strahu za svojo imovino.

Zavarovalnice opozarjajo, da je prekomerno zavarovanje brez koristi. Zavaruje naj se pri popolnoma novih predmetih nova vrednost, pri starih naj se upošteva zmanjšana vrednost vsled starosti in obrabe. Na tej polagi izplačajo zavarovalnice odškodnino po določbah zavarovalnega zakona. Po tem naj se ravnaajo zavarovanci, ki vrednost zavarovanih predmetov najbolje poznajo.

Končno opozarjajo zavarovalnice, da bodo za pogorele stavbe, ki bi se ne vpostavile v prejšnji stan, povračale v smislu zavarovalnega zakona in splošnih zavarovalnih določil le prometno vrednost istih, ki pa je v sedanjih razmerah mnogo manjša od resnične vrednosti. 1489

ANKER — COMERCIAL UNION — CROATIA — DUNAV — HERCEG-BOSNA — JADRANSKA — JUGOSLAVIJA — ROŠIJA PONSIER — ROYAL EXCHANGE ASSURANCE CORPORATION — SAVA — SLAVIJA — TRI-GLAV — L'UNION — VARDAR — VZAJEMNA ZAVAROVALNICA